

บทที่ 3

นโยบายและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในต่างประเทศและประเทศไทย

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอภาพรวมของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในต่างประเทศ รวมถึงนำเสนอภาพรวมมาตรการด้านกฎหมายที่ตราออกมาเพื่อเยียวยาหรือบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในต่างประเทศ ซึ่งเป็นประเทศตัวอย่างในหลากหลายทวีป ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรสวีเดน และสาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 นโยบายและมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ

3.1.1 สหรัฐอเมริกา

1) สถานการณ์ภาพรวมการระบาดของโรคโควิด-19 ของสหรัฐอเมริกา¹

สหรัฐอเมริกาดูแลพบผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 รายแรกเมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2563 โดยในช่วงแรก รัฐบาลกลางไม่ได้คาดคิดว่าโรคโควิด-19 จะเป็นภัยร้ายแรงของประเทศ รัฐบาลจึงไม่ได้ประกาศใช้มาตรการป้องกันและรับมือการแพร่ระบาดอย่างเข้มงวดนักจนกระทั่งในช่วงกลางเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ที่สหรัฐอเมริกามียอดผู้ติดเชื้อต่อวันและยอดผู้เสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด รัฐบาลกลางจึงออกมาตรการด้านสาธารณสุข เช่น สนับสนุนการตรวจวินิจฉัยโรคโควิด-19 ฟรี วิจัยเรื่องความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ รวมถึงเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่สถานพยาบาล ส่วนรัฐต่าง ๆ ก็ได้ออกมาตรการปิดเมือง (lockdown) ในเวลาไล่เลี่ยกัน หลังจากนั้น จำนวนผู้ติดเชื้อต่อวันก็อยู่ในระดับที่คงที่หรือลดลงเล็กน้อย แต่ยังคงพบผู้ติดเชื้อในระดับ 20,000 – 25,000 รายต่อวัน รัฐบาลจึงได้เพิ่มการตรวจคัดกรองผู้ติดเชื้อขึ้นมา

¹ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). *หัวข้อข้อมูลนโยบายและมาตรการของสหรัฐอเมริกา*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.covidpolicywatch.com> และ <https://www.covidpolicywatch.com/unitedstates/>. ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (Food and Drug Administration). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.fda.gov/COVID-19> Policy Watch. (2020). *COVID-19 Policy Watch: Tracking governments' responses to the pandemic*. (Online). Available: <https://covid19policywatch.org/>

เป็นประมาณ 2 แสนคนต่อวันและเร่งจ้างนักแกะรอยการประวัตินักติดต่อกับ (Contact Tracers) เพิ่มขึ้นด้วย ต่อมาในช่วงเดือนพฤษภาคม รัฐแต่ละแห่งทยอยประกาศกลับมาเปิดเมืองอีกครั้ง รวมถึงรัฐนิวยอร์กที่เป็นศูนย์กลางการแพร่ระบาด โดยผ่อนปรนเป็นระยะซึ่งในระยะแรก รัฐส่วนใหญ่จะอนุญาตให้ร้านอาหาร ร้านค้าปลีก ร้านเสริมสวย โบสถ์ และยิมเปิดทำการก่อน

กระทั่งในช่วงปลายเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563 สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้าสู่ภาวะการระบาดระลอกที่สอง จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบางแห่งจึงต้องยกเลิกแผนการเปิดเมืองออกไปก่อน ต่อมาในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 มีรายงานพบผู้ติดเชื้อสูงถึง 60,000 – 70,000 รายต่อวัน ส่งผลให้รัฐบาลตั้งเพิ่มปริมาณการตรวจหาเชื้อโควิด-19 เฉลี่ย 650,000 ครั้งต่อวัน โดยผลการตรวจพบว่า ในสัปดาห์ที่ผ่านมาพบผู้ติดเชื้อในรัฐ 36 แห่งเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 5 พร้อมกันนั้นก็ได้สั่งเพิ่มกำลังแพทย์ พยาบาล และห้องไอซียูในโรงพยาบาล และเริ่มลงทุนค้นคว้าวัคซีนต้านเชื้อโควิด-19 หลังจากนั้น ในช่วงเดือนสิงหาคมจนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2563 สถานการณ์เริ่มกลับมามทรงตัว โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายใหม่อยู่ที่ประมาณ 35,000 – 50,000 ต่อวัน ซึ่งในระหว่างนั้นรัฐบาลก็ได้ประกาศข้อแนะนำเกี่ยวกับการกักตัวว่า หากผู้ใดมีการพบปะใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อโควิด-19 ผู้นั้นควรกักตัว 14 วันหลังจากการพบปะทันที และในช่วงกักตัวหากมีการพบปะใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้ออีก จะต้องขยายเวลากักตัวเพิ่มอีก 14 วันหลังจากวันที่พบปะกัน

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การระบาดเริ่มกลับรุนแรงขึ้นอย่างมากในช่วงปลายเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 ที่มีรายงานพบผู้ติดเชื้อเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 มีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายใหม่อยู่ที่ประมาณ 150,000 – 250,000 รายต่อวัน ต่อมาในวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2564 มีการทำลายสถิติพบผู้ติดเชื้อสูงสุดตั้งแต่มีการระบาดของโรคโควิด-19 ในสหรัฐอเมริกา โดยพบผู้ติดเชื้อรายใหม่สูงถึง 300,310 ราย จากนั้นสถานการณ์กลับมาดีขึ้นอีกครั้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ปรับตัวลดลงอย่างมาก โดยพบผู้ติดเชื้ออยู่ที่ประมาณ 50,000 – 70,000 รายต่อวันจวบจนปัจจุบัน

2) มาตรการทางกฎหมายเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของสหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกามีนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในการช่วยเหลือประชากรและภาคธุรกิจในประเทศหลากหลายมาตรการเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยมีตัวอย่างนโยบายและมาตรการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้²

² International Monetary Fund. (2020). *Policy Responses to COVID-19*. (Online). Available: <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19>

นโยบายและมาตรการทางด้านเศรษฐกิจ

1) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาการไปรษณีย์แห่งสหรัฐอเมริกาสามารถกู้ยืมเงินจากกระทรวงการคลังได้ไม่เกิน 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ³

2) เมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้เงินทุนช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็กและธุรกิจโรงพยาบาลรัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมาย Paycheck Protection Program and Health Care Enhancement Act (H.R. 266) หรือที่เรียกกันว่าแพ็คเกจเยียวยา “COVID-19 3.5” มูลค่า 484,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้เงินทุนช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็กและธุรกิจโรงพยาบาล⁴

3) เมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาขยายเวลาดำหนดจ่ายอากรนำเข้า ภาษี และค่าธรรมเนียมรัฐบาลอนุมัติความช่วยเหลือแก่ผู้นำเข้าที่ประสบปัญหาทางการเงินจนทำให้ไม่สามารถนำส่งอากร ภาษี หรือค่าธรรมเนียม ณ วันที่นำเข้าสินค้าหรือวันที่นำสินค้าออกจากโกดังเพื่อการบริโภคหรือการค้าขายได้ในช่วงเดือนมีนาคม จนถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2563 โดยสามารถเลื่อนออกไปได้เป็นเวลา 90 วัน⁵

4) เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ธุรกิจขนาดเล็ก รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมาย Paycheck Protection Program Flexibility Act of 2020 (PPPFA) เพื่อผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ธุรกิจขนาดเล็ก (มีพนักงานไม่เกิน 500 คน) ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 และกู้เงินจากโปรแกรม Paycheck Protection Program หรือ PPP โดยต้องใช้จ่ายเงินกู้ภายใน 24 สัปดาห์ (จากเดิมภายใน 8 สัปดาห์) หลังจากได้รับเงิน แต่ต้องไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563 และชำระเงินกู้ภายใน 5 ปี (จากเดิม 2 ปี) ทั้งนี้ ธุรกิจสามารถปลดหนี้ได้โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (1) ยอดหนี้ที่ปลดได้จะคำนวณจากค่าใช้จ่ายในช่วง 24 สัปดาห์แรก
- (2) ยอดหนี้ที่ปลดได้จะลดลงหากมีการลดการจ้างงานหรือลดค่าจ้าง

³ Library of Congress. (2020). *H.R. 748 - CARES Act*. (Online). Available: <https://www.congress.gov/bill/116th-congress/house-bill/748>

⁴ National Association of Counties. (2020). *Senate passes \$484 billion coronavirus relief package*. (Online). Available: <https://www.naco.org/blog/senate-passes-484-billion-coronavirus-relief-package>

⁵ Department of the Treasury, Federal Government of the United States. (2020). *Temporary Postponement of the Time to Deposit Certain Estimated Duties, Taxes, and Fees During the National Emergency Concerning the Novel Coronavirus Disease (COVID19) Outbreak*. (Online). Available: <https://www.cbp.gov/sites/default/files/assets/documents/2020-Apr/Temporary-Postponement-of-Payment-Period%20for-DTF-20-4-2020-1.pdf>

(3) ธุรกิจต้องจ่ายเงินในการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างอย่างน้อยร้อยละ 60 ของยอดหนี้ที่ปลดได้ (จากเดิมอย่างน้อยร้อยละ 75)⁶

5) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกายกเลิกการเก็บภาษีแอลกอฮอล์ทำความสะอาด ยกเลิกการเก็บภาษีแอลกอฮอล์ที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดมือ (Hand Sanitizer)⁷

นโยบายและมาตรการทางด้านสาธารณสุข

1) เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2565 รัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา อนุมัติการใช้ Bivalent Vaccine ของ Moderna และ Pfizer เป็นวัคซีนเข็มกระตุ้น FDA แห่งสหรัฐอเมริกาอนุมัติการใช้ Bivalent Vaccine ของ Moderna และ Pfizer เป็นวัคซีนเข็มกระตุ้นในยามฉุกเฉิน (EUA) โดยสามารถรับวัคซีนชนิดนี้ได้ 1 โดส หลังจากได้รับวัคซีนพื้นฐานครบโดสแล้วมาเป็นเวลา 2 เดือน⁸

2) เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2565 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพิ่มช่องทางแจกจ่ายเม็ดรักษาโควิด-19 ฟรีให้แก่ประชาชน สหรัฐวางแผนเพิ่มช่องทางแจกจ่ายยาเม็ดรักษาโควิด-19 Paxlovid ของ Pfizer โดยอนุมัติให้ร้านขายยาที่เข้าร่วม โครงการ Federal Pharmacy Program สามารถสั่งยาดังกล่าวจากรัฐบาลกลางได้โดยตรงโดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ปัจจุบัน รัฐบาลได้ส่งยาไปยังร้านขายยาที่ได้รับการคัดเลือก รัฐต่างๆ และศูนย์ชุมชน รวมกว่า 20,000 แห่ง คาดว่าในอนาคตจะเพิ่มเป็น 40,000 แห่ง⁹

3) เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพิ่มเงื่อนไขการเดินทางเข้าสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาเพิ่มเงื่อนไขแก่ผู้ที่ไม่ใช่ผู้อยู่พพและผู้ที่ไม่ใช่พลเมืองสหรัฐฯ ที่จะเดินทางเข้าสหรัฐอเมริกาคือ จะต้องได้รับวัคซีนครบโดสและแสดงหลักฐานยืนยันการได้รับวัคซีนก่อน

⁶ Investopedia. (2020). *Paycheck Protection Program Flexibility Act of 2020*. (Online). Available: <https://www.investopedia.com/paycheck-protection-program-flexibility-act-of-2020-an-overview-4846944>

⁷ Library of Congress. (2020). *H.R. 748 - CARES Act*. (Online). Available: <https://www.congress.gov/bill/116th-congress/house-bill/748>

⁸ Food and Drug Administration. (2020). *Coronavirus (COVID-19) Update: FDA Authorizes Moderna, Pfizer-BioNTech Bivalent COVID-19 Vaccines for Use as a Booster Dose*. (Online). Available: <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/coronavirus-covid-19-update-fda-authorizes-moderna-pfizer-biontech-bivalent-covid-19-vaccines-use>

⁹ HEALTH AND SCIENCE. (2022). *U.S. to widen Covid antiviral pill distribution*. (Online). Available: <https://www.cnn.com/2022/04/26/us-to-widen-covid-antiviral-pill-distribution.html>

ขึ้นเครื่อง ยกเว้นผู้ที่มียาอายุต่ำกว่า 18 ปี ผู้ที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้เนื่องจากข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ และผู้เดินทางฉุกเฉินที่ไม่สามารถเข้าถึงวัคซีนได้ทันเวลา¹⁰

4) เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2564 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาลงทุนเพื่อพัฒนางานด้านสาธารณสุข สหรัฐฯ ประกาศลงทุน 2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ผ่าน Centers for Disease Control and Prevention (CDC) เพื่อพัฒนาการควบคุมและป้องกันโรคในด้านสาธารณสุขและการให้บริการดูแลสุขภาพ โดยจะสนับสนุนองค์กรทางสาธารณสุขทั้งในระดับรัฐ ท้องถิ่น ชายแดน และองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ใน 3 ปีข้างหน้า CDC จะกระจายงบประมาณ 1.25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ไปยังองค์กรทางสาธารณสุข 64 แห่ง เพื่อสนับสนุนการดำเนินการรับมือกับโควิด-19 ส่วนงบประมาณอีก 885 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะกระจายไปให้องค์กรสาธารณสุขเหล่านั้นในเดือนตุลาคม 64 โดยงบดังกล่าวจะถูกแบ่งใช้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้ งบประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะถูกใช้ในการสนับสนุนให้แต่ละรัฐสร้างกำลังคนในการรับมือกับโควิด-19 โดยสนับสนุนให้จัดตั้ง รวบรวม ฝึกฝนบุคลากรให้กลายเป็นทีมเชิงรุก (Strike Team) ที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่ศูนย์การรักษาพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญ ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ และศูนย์การดูแลระยะยาว ที่มีการระบาดหรือมีความเสี่ยงต่อการระบาดของโควิด-19 งบประมาณ 385 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะถูกกระจายไปยัง 5 แหล่งสำคัญตั้งนึ่งองค์กรสาธารณสุขในแต่ละรัฐ ห้องปฏิบัติการด้าน Healthcare โครงการ Project Firstline เครือข่าย National Healthcare Safety Network (NHSN) โครงการ Antibiotic Stewardship¹¹

5) เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจำกัดการเดินทางจากประเทศแถบแอฟริกาใต้ โดยประธานาธิบดีไบเดนประกาศห้ามนักเดินทางจากประเทศแถบแอฟริกาใต้ จำนวน 8 ประเทศ ได้แก่ South Africa, Botswana, Zimbabwe, Namibia, Lesotho, Eswatini, Mozambique และ Malawi เดินทางเข้าประเทศ ตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป¹²

¹⁰ U.S. EMBASSY & CONSULATES IN JAPAN. (2022). *COVID-19 Vaccine Requirements for Travel to the United States*. (Online). Available: <https://jp.usembassy.gov/ustravelrequirements/?fbclid=IwAR367jiXyJBgrOGfEoZKSQAxvtvbfho7lwyTbTV6APu-zW40cMKLcCON2ls>

¹¹ CDC Centers for Disease Control and Prevention. (2021). *CDC to Invest \$2.1 Billion to Protect Patients and Healthcare Workers from COVID-19 and Future Infectious Diseases*. (Online). Available: <https://www.cdc.gov/media/releases/2021/p0917-COVID-19-funding.html>

¹² politico. (2020). *Biden admin announces travel ban for South Africa and 7 other countries, citing new variant*. (Online). Available: <https://www.politico.com/news/2021/11/26/biden-admin-announces-travel-ban-for-south-africa-and-7-other-countries-citing-new-variant-523394>

นโยบายและมาตรการทางด้านสังคม

1) เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาช่วยเหลือแรงงานที่สูญเสียรายได้ โดยรัฐบาลกลางอนุมัติโครงการเงินช่วยเหลือผู้สูญเสียรายได้ (Lost Wages Assistance Program) ที่จะจ่ายเพิ่มเติมให้แก่แรงงานที่ได้รับผลประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน (unemployment benefits) อยู่แล้วเป็นจำนวน 300 เหรียญสหรัฐ (9,350 บาท) ต่อสัปดาห์ สูงสุดไม่เกิน 6 สัปดาห์ ยกเว้นรัฐบางแห่ง เช่น เคนทักกี มอนแทนา เวสต์เวอร์จิเนีย จะได้รับเงินเพิ่มเติม 400 เหรียญสหรัฐ (12,460 บาท) ต่อสัปดาห์¹³

2) เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาช่วยเหลือผู้เช่าที่อยู่อาศัยที่มีรายได้น้อยหรือได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โดยรัฐบาลประกาศห้ามมิให้ขับไล่ผู้เช่าที่อยู่อาศัยเพื่อไม่ให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นอันจะก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ง่ายขึ้น โดยผู้ที่ได้รับการคุ้มครอง อาทิ ผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 99,000 ดอลลาร์สหรัฐในปี พ.ศ. 2563 (หรือไม่เกิน 198,000 ดอลลาร์สหรัฐ กรณีจ่ายภาษีรวมกับคู่สมรส) ผู้ที่ไม่สามารถจ่ายค่าเช่าได้ตามกำหนดอันเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากโควิด-19 (ถูกลดค่าจ้าง ถูกลดชั่วโมงการทำงาน) เป็นต้น มีผลบังคับใช้ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563¹⁴

3) เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้เงินชดเชยช่วยเหลือผู้ว่างงานเพิ่มเติม ภายใต้กฎหมาย Consolidated Assistance Act, 2021 รัฐบาลได้ประกาศใช้มาตรการ Federal Pandemic Unemployment Compensation (FPUC) เพื่อช่วยเหลือผู้ว่างงานที่เคยได้รับเงินชดเชยการว่างงานอยู่แล้ว ด้วยการให้เงินชดเชยเพิ่มอีก 300 ดอลลาร์สหรัฐ (9,350 บาท) ต่อสัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2563 จนถึงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2564¹⁵

¹³ CNBC. (2020). *Trump's unemployment program pays up to \$1,800 in extra benefits to workers who qualify.* (Online). Available: <https://www.cnbc.com/2020/09/11/lost-wages-assistance-pays-up-to-1800-in-extra-unemployment-benefits.html> Federal Emergency Management Agency. (2020). Supplemental Payments for Lost Wages. (Online). Available: <https://www.fema.gov/disasters/coronavirus/governments/supplemental-payments-lost-wages>

¹⁴ Centers for Disease Control and Prevention. (2020). *Temporary Halt in Residential Evictions To Prevent the Further Spread of COVID-19.* (Online). Available: <https://www.federalregister.gov/documents/2020/09/04/2020-19654/temporary-halt-in-residential-evictions-to-prevent-the-further-spread-of-covid-19>

¹⁵ Iowa Workforce Development. (2021). *FEDERAL PANDEMIC UNEMPLOYMENT COMPENSATION (FPUC).* (Online). Available: <https://www.iowaworkforcedevelopment.gov/fpuc-information>

4) เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาขยายระยะเวลาผ่อนผันการชำระหนี้ของนักเรียนนักศึกษา โดยประกาศขยายระยะเวลาผ่อนผันการชำระหนี้ของนักเรียนนักศึกษาให้ไปจนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2564¹⁶

5) เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้ทุนสนับสนุนค่าอาหารสำหรับสตรีมีครรภ์และมารดา โดยให้ทุนสนับสนุนค่าอาหารสำหรับสตรีมีครรภ์และมารดาผู้ถูกให้ออกจากงานเนื่องจากวิกฤตโควิด-19 มูลค่า 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁷

3.1.2 ราชอาณาจักรสวีเดน

1) สถานการณ์ภาพรวมการระบาดของโรคโควิด-19 ของราชอาณาจักรสวีเดน

ราชอาณาจักรสวีเดนตรวจพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 ครั้งแรกเมื่อ 31 มกราคม พ.ศ. 2563 ซึ่งผู้ติดเชื้อที่ได้รับการยืนยันรายแรกเป็นคนที่เดินทางกลับจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน (ขณะที่ไทยพบผู้ป่วยครั้งแรกตั้งแต่ 13 มกราคม พ.ศ. 2563) หลังจากนั้นในช่วงประมาณหนึ่งเดือนต่อมา ผู้ติดเชื้อที่ตรวจพบในราชอาณาจักรสวีเดนล้วนแล้วแต่เป็นผู้ติดเชื้อที่เดินทางมาจากต่างประเทศทั้งสิ้น จนกระทั่ง 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 จึงเป็นครั้งแรกที่มีการยืนยันว่าพบผู้ติดเชื้อจากภายในประเทศ แต่ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่า ราชอาณาจักรสวีเดนน่าจะมีผู้ติดเชื้อในประเทศตั้งแต่ช่วงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562 แล้ว เนื่องจากพบกลุ่มบุคคลที่มีอาการป่วยที่น่าสงสัยและสืบพบว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวได้เคยมีการพบปะกับกลุ่มคนที่เดินทางกลับจากเมืองอู่ฮั่นก่อนที่จะป่วย

ราชอาณาจักรสวีเดนถือเป็นประเทศที่มีความน่าสนใจยิ่งในการเลือกใช้นโยบายและมาตรการในการรับมือกับการระบาดที่ต่างจากหลายประเทศทั่วโลกรวมทั้งไทยโดยราชอาณาจักรสวีเดนปฏิเสธที่จะใช้มาตรการปิดเมือง (Lockdown) และปฏิเสธมาตรการจำกัดเสรีภาพส่วนบุคคลอย่างเข้มงวด โดยนโยบายและมาตรการที่ภาครัฐราชอาณาจักรสวีเดนกำหนดเพื่อการควบคุมการระบาดส่วนใหญ่เป็นมาตรการที่ให้คำแนะนำและขอความร่วมมือโดยสมัครใจจากประชาชนและภาคธุรกิจแทบทั้งสิ้น ผู้เขียนพบว่ารัฐบาลและหน่วยงานของรัฐของราชอาณาจักรสวีเดนได้มีการออกนโยบายที่เป็นการบังคับเพียงไม่กี่มาตรการ เช่น การห้ามการรวมตัวกันเกิน 50 คน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2563 ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็นห้ามเกิน 50 คน ตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2563 ประกาศห้ามการเฉลิมฉลองใด ๆ ในบริเวณหอพักนักเรียนนักศึกษา ตั้งแต่ 15 พฤษภาคม จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563 (ช่วงเทศกาลสำเร็จการศึกษา) ห้ามเยี่ยมบ้านพักคนชราทั่วประเทศ

¹⁶ CBS News. (2021). *Department of Education freezes student loan payments through September*. (Online). Available: <https://www.cbsnews.com/news/student-loan-payments-freeze-executive-order/>

¹⁷ Library of Congress. (2020). *H.R.6201 - Families First Coronavirus Response Act*. (Online). Available: <https://www.congress.gov/bill/116th-congress/house-bill/6201>

ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2563 และได้ประกาศขยายเวลามาตรการนี้ไปจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2563 (เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง และมีอัตราการติดเชื้อและการตายที่สูง)

รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดน¹⁸ เลือกกำหนดนโยบายและมาตรการในการจำกัดเสรีภาพของประชากรเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ขณะที่การเดินทาง การดูแลตนเอง การดำเนินการของสถานที่ทำงานต่าง ๆ รวมถึงโรงเรียน รัฐบาลเพียงแต่ให้คำแนะนำในการดำเนินการเพื่อควบคุมความเสี่ยง โดยจากการรายงานของสื่อต่าง ๆ เชื่อได้ว่ารัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนคาดหวังให้ประชากรมีการติดเชื้อมากพอจนเกิดภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) กับประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ รวมถึงรัฐบาลมีการให้เหตุผลว่าไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่บ่งชี้ว่าการปิดเมืองและการจำกัดเสรีภาพต่าง ๆ อย่างเข้มงวดจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการควบคุมการระบาด โดยได้ยกตัวอย่างประเทศเบลเยียมที่มีมาตรการปิดเมืองและการจำกัดเสรีภาพต่าง ๆ อย่างเข้มงวด แต่ในช่วงแรก พบตัวเลขการระบาดต่อหัวของประชากรที่สูงพอ ๆ กับราชอาณาจักรสวีเดน ราชอาณาจักรสวีเดนเปิดโรงเรียนสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 16 ด้วย ซึ่งต่อมาหลายประเทศก็เห็นด้วยหรือทำตาม การที่ราชอาณาจักรสวีเดนไม่ได้ใช้มาตรการปิดเมือง ปิดกิจการ และจำกัดเสรีภาพส่วนบุคคลอย่างเข้มงวด ทำให้มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไม่รุนแรงในช่วงแรก และทำให้มีผู้คนจำนวนไม่น้อย ในสหภาพยุโรปเดินทางมาท่องเที่ยวหรือย้ายถิ่นฐานมาหางานทำในราชอาณาจักรสวีเดน

ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ราชอาณาจักรสวีเดนพบผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมกว่า 70,000 ราย (ขณะที่ไทยพบเพียง 3,000 ราย) โดยยอดผู้ติดเชื้อสะสมยังคงเติบโตในอัตราก้าวหน้า (ในขณะที่ที่ไทยมียอดผู้ติดเชื้อสะสมเติบโตในอัตราลดน้อยถอยลงตั้งแต่ช่วงต้นเดือนเมษายน พ.ศ. 2563) มีจำนวนผู้ติดเชื้อคิดเป็น 7,000 รายต่อประชากร 1 ล้านคน (ขณะที่ประเทศไทยอยู่ที่ 45 ราย) ราชอาณาจักรสวีเดนพบมีอัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยสูงถึงร้อยละ 7.6 (ขณะที่ประเทศไทยเท่ากับร้อยละ 1.8) โดยส่วนหนึ่งเนื่องจากการที่ผู้ติดเชื้อจำนวนมากเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ ดังจะเห็นว่าภาวะการระบาดและการเสียชีวิตของราชอาณาจักรสวีเดนมีความรุนแรงมากกว่าไทย รวมถึงประเทศอื่น ๆ ในเขตสแกนดิเนเวียอย่างนอร์เวย์และเดนมาร์ก

¹⁸ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). หัวข้อข้อมูลนโยบายและมาตรการของราชอาณาจักรสวีเดน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.covidpolicywatch.com> และ <https://www.covidpolicywatch.com/sweden/> ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุขราชอาณาจักรสวีเดน . (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [https://www.folkhalsomyndigheten.se/Ministry of Health and Social Affairs. \(2020\). Work in the areas of public health, medical care, social care and social insurance with regard to the COVID-19 virus. \(Online\). Available: https://www.government.se/articles/2020/03/s-work-in-the-areas-of-public-health-medical-care-social-care-and-social-insurance-with-regard-to-the-covid-19-virus/](https://www.folkhalsomyndigheten.se/Ministry%20of%20Health%20and%20Social%20Affairs.%20(2020).%20Work%20in%20the%20areas%20of%20public%20health,%20medical%20care,%20social%20care%20and%20social%20insurance%20with%20regard%20to%20the%20COVID-19%20virus.%20(Online).%20Available:%20https://www.government.se/articles/2020/03/s-work-in-the-areas-of-public-health-medical-care-social-care-and-social-insurance-with-regard-to-the-covid-19-virus/)

กระทั่ง ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึงต้นมกราคม พ.ศ. 2564 ราชอาณาจักรสวีเดนมีรายงานพบผู้ติดเชื้อสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยวันที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่สูงที่สุด คือ วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ที่พบมากถึง 32,485 ราย และวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2564 ที่พบมากถึง 32,369 ราย รัฐบาลจึงมีมาตรการสั่งห้ามขายแอลกอฮอล์หลัง 22.00 น. ห้ามรวมตัวกันเกินกว่า 8 คน และให้โรงเรียนบางแห่งหันไปสอนในรูปแบบออนไลน์ แล้วกลับมาเปิดเรียนในเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 นอกจากนี้ รัฐบาลยังแนะนำให้ประชาชนสวมใส่หน้ากากอนามัยระหว่างเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะเป็นครั้งแรกอีกด้วย¹⁹

หลังจากนั้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ สถิติผู้ติดเชื้อรายใหม่ก็ค่อนข้างคงที่ แต่บางวันยังมีรายงานพบผู้ติดเชื้อรายใหม่หลักหนึ่งหมื่นราย รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนจึงตัดสินใจออกคำสั่งให้เทศบาลทั่วประเทศจำกัดปริมาณผู้เข้าใช้บริการพื้นที่สาธารณะและสถานที่บางแห่ง เช่น สวนสาธารณะ ชายหาด สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ร้านค้า ยิม เป็นต้น ตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2564 แม้ในช่วงปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 จะมีการผ่อนคลายมาตรการดังกล่าวบ้าง แต่ยังคงจำกัดปริมาณผู้ให้บริการเช่นเดิม เนื่องจากราชอาณาจักรสวีเดนยังมีรายงานพบผู้ติดเชื้อ 15,000 – 20,000 รายในบางวัน มาตรการดังกล่าวจึงยังคงถูกบังคับใช้อยู่มาจนจบปัจจุบัน

ส่วนมาตรการด้านวัคซีน รัฐบาลได้เริ่มโครงการฉีดวัคซีนตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยระยะแรกจะฉีดให้กลุ่มผู้สูงอายุในศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ บุคลากรด้านสาธารณสุข และผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อสูง ระยะที่สองจะฉีดให้กลุ่มผู้สูงอายุที่อายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป²⁰ ผู้บกพร่องทางร่างกาย และผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ ระยะที่สามจะฉีดให้กลุ่มผู้ใหญ่ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อ และระยะที่สี่จะฉีดให้กับประชาชนทุกคน ทั้งนี้ รัฐบาลไม่แนะนำให้ผู้ที่มิอายุต่ำกว่า 18 ปี ฉีดวัคซีน เว้นแต่ว่าจะอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อ โดย ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2564 มีผู้ได้รับวัคซีนครบ 2 โดสไปแล้วกว่า 7.56 แสนราย คิดเป็นร้อยละ 7.4 ของประชากรประเทศ โดยวัคซีนที่ประชาชนจะได้รับการฉีดประกอบด้วยยี่ห้อ Pfizer ยี่ห้อ Moderna และยี่ห้อ AstraZeneca

¹⁹ Ministry of Health and Social Affairs. (2020). *Work in the areas of public health, medical care, social care and social insurance with regard to the COVID-19 virus.* (Online). Available: <https://www.government.se/articles/2020/03/s-work-in-the-areas-of-public-health-medical-care-social-care-and-social-insurance-with-regard-to-the-covid-19-virus/>

²⁰ Swedish Civil Contingencies Agency. (2020). *National ban on visiting retirement homes.* (Online). Available: <https://www.krisinformation.se/en/news/2020/march/national-ban-on-visiting-retirement-homes>

แม้ว่าในช่วงแรกจะดูเหมือนว่า การดำเนินนโยบายที่ไม่มีการปิดเมืองและไม่จำกัดเสรีภาพอย่างเข้มงวด (ซึ่งแลกมาด้วยจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตที่สูง) จะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ แต่เมื่อมีการระบาดที่รุนแรงขึ้น เศรษฐกิจของราชอาณาจักรสวีเดนก็ได้รับผลกระทบไม่ต่างจากประเทศอื่นในยุโรป โดย The National Institute of Economic Research (NIER) ของราชอาณาจักรสวีเดนคาดการณ์ว่าปี พ.ศ. 2563 GDP ของราชอาณาจักรสวีเดนจะติดลบร้อยละ 7 และมีอัตราการว่างงานร้อยละ 10.2 ขณะที่ The European Commission คาดการณ์ว่า GDP ของยุโรปปี 2563 จะติดลบประมาณร้อยละ 7.4

2) มาตรการทางกฎหมายเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของราชอาณาจักรสวีเดน

ราชอาณาจักรสวีเดนมีนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุขในการช่วยเหลือประชากรและภาคธุรกิจในประเทศหลากหลายมาตรการเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยมีตัวอย่างนโยบายและมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

นโยบายและมาตรการทางด้านเศรษฐกิจ

1) เมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนเพิ่มเงินอุดหนุนชุมชนและท้องถิ่น โดยประกาศเพิ่มเงินอุดหนุนรัฐบาลชุมชนและท้องถิ่น จากเดิม 5 พันล้านโครน เป็น 20 ล้านโครน เพื่อให้รัฐบาลท้องถิ่นนำเงินไปใช้ในการจัดบริการสาธารณสุข การศึกษา ขนส่ง สาธารณะ และบริการสาธารณะต่างๆ เงินที่เพิ่มขึ้นมา 12.5 พันล้านโครนจาก 15 พันล้านโครน จะเป็นการเพิ่มแบบถาวร หมายความว่าในปีต่อ ๆ ไป รัฐบาลท้องถิ่นจะได้รับเงินงบประมาณ $5+12.5$ พันล้านโครนในทุกๆ ปี²¹

2) เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนอัดฉีดเงินให้ Lernia (บริษัทด้านการศึกษาและอบรมแรงงาน) โดยรัฐบาลอัดฉีดเงินให้ Lernia (บริษัทด้านการศึกษาและอบรมแรงงานของสวีเดน) เป็นเงินรวม 150 ล้านโครน²²

3) เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนสนับสนุนส่วนลดค่าเช่าที่ รัฐบาลประกาศให้เงินอุดหนุนส่วนลดค่าเช่ากับกิจการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาด

²¹ Ministry of Finance. (2020). *Further additional funding to municipalities and regions*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/04/further-additional-funding-to-municipalities-and-regions/>

²² Ministry of Enterprise and Innovation. (2020). *The Government proposes a capital injection of SEK 150 million to Lernia*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/06/the-government-proposes-a-capital-injection-of-sek-150-million-to-lernia/>

เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ร้านขายของ โดยจ่ายเงินอุดหนุนให้เจ้าของที่ ร้อยละ 50 ของค่าเช่าที่ลดลงไป แต่ไม่เกินร้อยละ 25 ของค่าเช่าเดิม²³

4) เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนค้ำประกันสินเชื่อให้ธุรกิจในอุตสาหกรรมการบิน วงเงินรวม 5 พันล้านโครน โดยรัฐบาลสวีเดนค้ำประกันสินเชื่อให้สายการบินกว่า 20 รายเป็นวงเงินจำนวนรวม 5 พันล้านโครน (ประมาณ 16.89 พันล้านบาท) เฉพาะสายการบินที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในสวีเดน หรือมีการดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ในสวีเดน ในวงเงิน 1.5 พันล้านโครน (ประมาณ 5.06 พันล้านบาท) จากวงเงินรวมข้างต้น เป็นวงเงินให้กับ Scandinavian Airlines (SAS)²⁴

5) เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนตั้งกองทุนเงินเยียวยาธุรกิจวัฒนธรรมและการกีฬา รวม 1 พันล้านโครน โดยตั้งกองทุนเงินเยียวยาธุรกิจวัฒนธรรมและการกีฬา รวม 1 พันล้านโครน (ประมาณ 3.4 พันล้านบาท) เพื่อชดเชยให้กับธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการห้ามรวมกลุ่มในที่สาธารณะ แบ่งเป็น 500 ล้านโครน สำหรับธุรกิจด้านวัฒนธรรม และอีก 500 สำหรับธุรกิจด้านการกีฬา²⁵

นโยบายและมาตรการทางด้านสาธารณสุข

1) เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนผ่อนปรนข้อจำกัดการรวมตัวกันและเข้าร่วมกิจกรรมในที่สาธารณะ โดยสวีเดนผ่อนปรนข้อจำกัดการรวมตัวกันและเข้าร่วมกิจกรรมในที่สาธารณะ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป โดยอนุญาตให้จัดกิจกรรมในร่มที่มีผู้เข้าร่วมมากกว่า 100 คนได้ โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เข้าร่วมจะต้องแสดงหลักฐาน

²³ Ministry of Enterprise and Innovation and Ministry of Finance. (2020). *Crisis package for small enterprises in Sweden*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/03/crisis-package-for-small-enterprises-in-sweden/>

²⁴ Ministry of Finance and Ministry of Infrastructure. (2020). *State credit guarantees to airlines and expanded credit guarantee framework for the Swedish Export Credit Agency to mitigate the effects of SARS-CoV-2*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/03/state-credit-guarantees-to-airlines-and-expanded-credit-guarantee-framework-for-the-swedish-export-credit-agency-to-mitigate-the-effects-of-sars-cov-2/>

²⁵ Ministry of Culture. (2020). *SEK 1 billion to culture and sport as a result of the impact of the COVID-19 virus*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/03/sek-1-billion-to-culture-and-sport-as-a-result-of-the-impact-of-the-covid-19-virus/>

ยื่นรับการได้รับวัคซีน ยกเว้น ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี และผู้ที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้เนื่องจากเหตุผลทางการแพทย์²⁶

2) เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนประกาศแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด โดยสวีเดนประกาศแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด 3 ชั้น ตามอัตราการแพร่เชื้อ (transmission rates) และความแออัดของระบบบริการสุขภาพ โดยแผนดังกล่าวจะถูกใช้ในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ซึ่งในขั้นแรกจะเป็นการให้คำแนะนำเพื่อลดการสัมผัสระหว่างบุคคล ดังนี้ นายจ้าง ควรหลีกเลี่ยงมิให้มีการรวมตัวกันในรูปแบบเป็นจำนวนมาก ควรเว้นระยะห่างที่เหมาะสม หรือให้ทำงานที่บ้าน สถานการศึกษาชั้นสูง ควรจัดให้มีการศึกษาแบบเจอหน้ากันต่อไป ภายใต้มาตรการควบคุมการระบาดอย่างเคร่งครัด โรงเรียน ควรใช้มาตรการป้องกันโรค เช่น การเว้นระยะห่าง ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความแออัดของฝูงชน และใช้มาตรการป้องกันโรคอย่างเหมาะสม ทั้งนี้หากสถานการณ์ทวีความรุนแรงขึ้น ทางรัฐบาลจะยกระดับแผนไปขึ้นที่สองและสาม พร้อมทั้งมีการปรับมาตรการต่อไป²⁷

3) เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนขยายการจำกัดการเดินทางจากสหภาพยุโรปเขตเศรษฐกิจยุโรป โดยสวีเดนประกาศขยายระยะเวลาการจำกัดการเดินทางจากสหภาพยุโรปเขตเศรษฐกิจยุโรป ไปจนถึงวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2565 โดยนักเดินทางจากกลุ่มประเทศดังกล่าวจะต้องแสดงผลตรวจหาเชื้อโควิด-19 เป็นลบภายใน 48 ชั่วโมงก่อนเดินทางเข้าสวีเดน จากเดิมที่สามารถใช้เพียงเอกสารยืนยันการได้รับวัคซีนหรือเอกสารยืนยันการหายป่วยจากโควิด-19²⁸

4) เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนเพิ่มมาตรการคุมเข้มการระบาด โดยประกาศเพิ่มมาตรการคุมเข้มการระบาดตั้งแต่วันที่ 23 ธ.ค. พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป ซึ่งมีมาตรการสำคัญ ดังนี้ การรวมตัวหรือการทำกิจกรรมสาธารณะในพื้นที่ที่มีผู้เข้าร่วม

²⁶ Government Offices of Sweden. (2021). *Decision on vaccination certificates for public gatherings and events applies as of 1 December 2021*. (Online). Available: https://www.government.se/articles/2021/12/decision-on-vaccination-certificates-for-public-gatherings-and-events-applies--as-of-1-december2021/?fbclid=IwAR3zr44Nct5he7V1TjZeEt2db4t_ym4DesiM5Jt3OKhe-FmehNHxSbrPqw0

²⁷ Europe. (2021). *Antibody levels reduce quickly even after 2 vaccine doses: Swedish study*. (Online). Available: http://www.news.cn/english/europe/2021-09/29/c_1310215890.htm

²⁸ Europe. (2021). *Antibody levels reduce quickly even after 2 vaccine doses: Swedish study*. (Online). Available: http://www.news.cn/english/europe/2021-09/29/c_1310215890.htm

มากกว่า 20 คน ต้องมีการระบุที่นั่งชัดเจน ไม่ว่าจะมียกสสารยืนยันการได้รับวัคซีนหรือไม่ และสามารถรวมกลุ่มได้ไม่เกิน 8 คน โดยแต่ละกลุ่มต้องห่างกันอย่างน้อย 1 เมตร ยกเว้น การทำกิจกรรมทางศาสนา การรวมตัวหรือการทำกิจกรรมสาธารณะในพื้นที่ที่มีผู้เข้าร่วมมากกว่า 500 คน ผู้เข้าร่วมจะต้องแสดงเอกสารยืนยันการได้รับวัคซีน และสามารถรวมกลุ่มได้ไม่เกิน 8 คน โดยแต่ละกลุ่มต้องห่างกันอย่างน้อย 1 เมตร²⁹

5) เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 รัฐบาลสวีเดนเตรียมออกเอกสารใบรับรองออนไลน์สำหรับผู้ที่ได้รับวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลแห่งสวีเดน (Agency for Digital Government; DIGG) จะเป็นผู้ดูแลโครงการร่วมกับสำนักงานสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์แห่งสวีเดน (eHealth Agency) หน่วยงานสาธารณสุขแห่งสวีเดน (Public Health Agency) และ Swedish Association of Local Authorities and Regions (SALAR) เพื่ออำนวยความสะดวกในการคัดกรองผู้ที่เคยได้รับวัคซีนแล้ว³⁰

นโยบายและมาตรการทางด้านสังคม

1) เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนอนุญาตให้แรงงานที่ลาป่วยต่อเนื่องเกิน 8 วัน ไม่ต้องยื่นใบรับรองแพทย์³¹

2) เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนยกเว้นการส่งเอกสารกับหน่วยงานควบคุมรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินในพื้นที่³²

²⁹ Krisinformation. (2021). *Sweden is making plans for an online vaccination certificate*. (Online). Available: <https://www.krisinformation.se/en/news/2021/february/sweden-is-making-plans-for-an-online-vaccination-certificate>

³⁰ Krisinformation. (2021). *Sweden is making plans for an online vaccination certificate*. (Online). Available: <https://www.krisinformation.se/en/news/2021/february/sweden-is-making-plans-for-an-online-vaccination-certificate>

³¹ Ministry of Health and Social Affairs. (2020). *Medical certificate requirement during sick pay period to be suspended*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/03/medical-certificate-requirement-during-sick-pay-period-to-be-suspended/>

³² Ministry of Health and Social Affairs. (2020). *About COVID-19: For older people, people with health conditions and health care and social services staff*. (Online). Available: <https://www.government.se/articles/2020/05/about-covid-19--for-older-people-people-with-health-conditions-and-health-care-and-social-services-staff/>

3) เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนจ้างแรงงานที่ทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุเข้ารับการอบรม โดยนับเป็นชั่วโมงการทำงาน โดยรัฐบาลหวังเพิ่มแรงจูงใจให้แรงงานเข้ามาทำงานในภาคนี้มากขึ้น³³

4) เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนเพิ่มการลงทุนในมหาวิทยาลัย Swedish University of Agricultural Sciences (SLU) เพื่อเพิ่มโปรแกรมเรียนรู้ในอาชีพที่ขาดแคลนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเพิ่มเงินทุน 6.6 ล้านโครนสำหรับโปรแกรมเรียนรู้ในอาชีพที่ขาดแคลนในปี พ.ศ. 2564 และ 1.7 ล้านโครนสำหรับโปรแกรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อช่วยพัฒนาแรงงานสำหรับโลกหลังโควิด³⁴

5) เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลราชอาณาจักรสวีเดนยกเลิกมาตรการยกเว้นการขึ้นใบรับรองแพทย์เพื่อหยุดงานและรับสิทธิประโยชน์ประกันสังคม โดยช่วงก่อนหน้าอนุญาตให้แรงงานเบิกเงินชดเชยการหยุดงานเนื่องจากเจ็บป่วยที่เกินจาก 15 วันจากประกันสังคม รวมถึงอนุญาตให้ลาเพื่อดูแลบุตรที่ป่วยได้เกิน 8 วัน โดยไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์ หลัง 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 แรงงานต้องแสดงใบรับรองแพทย์เพื่อขอเบิกเงินชดเชยการหยุดงานเนื่องจากเจ็บป่วยที่เกินจาก 15 วัน และ ใบรับรองแพทย์เพื่อขอสิทธิลาดูแลบุตรที่ป่วยเกิน 8 วัน³⁵

3.1.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์

1) สถานการณ์ภาพรวมการระบาดของโรคโควิด-19 ของสาธารณรัฐสิงคโปร์

สาธารณรัฐสิงคโปร์มีการระบาดที่อาจแบ่งได้เป็น 5 ระลอก คือ ระลอกแรก ช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 พบกรณีต้องสงสัยเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2563 และพบผู้ติดเชื้อยืนยันรายแรกเมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2563 จนถึงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2563 สาธารณรัฐสิงคโปร์มีผู้ติดเชื้อรวม 13 ราย ทั้งหมดเป็นชาวจีนที่เดินทางมาจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และ

³³ Ministry of Finance. (2020). *New measures to strengthen care of the elderly and health care during the COVID-19 crisis*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/05/new-measures-to-strengthen-care-of-the-elderly-and-health-care-during-the-covid-19-crisis/>

³⁴ Ministry of Education and Research, Ministry of Enterprise and Innovation. (2020). *The Government decides on an additional investment in the Swedish University of Agricultural Sciences (SLU) in view of COVID-19*. (Online). Available: <https://www.government.se/press-releases/2020/07/the-government-decides-on-an-additional-investment-in-the-swedish-university-of-agricultural-sciences-slu-in-view-of-covid-19/>

³⁵ Krisinformation. (2021). *Sweden is making plans for an online vaccination certificate*. (Online). Available: <https://www.krisinformation.se/en/news/2021/february/sweden-is-making-plans-for-an-online-vaccination-certificate>

พบผู้ติดเชื้อที่เป็นชาวสาธารณรัฐสิงคโปร์รายแรกเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นผู้ที่เดินทางกลับจากเมืองอู่ฮั่นเช่นกัน ระลอกที่ 2 ช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นการระบาดในที่ชุมชนที่กลุ่มผู้ติดเชื้อในระลอกแรกเดินทางเข้าไป ระลอกที่ 3 ช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นการระบาดครั้งใหญ่จากกลุ่มชาวสาธารณรัฐสิงคโปร์จำนวนมากที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ ระลอกที่ 4 ช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563 ที่มีการพบผู้ติดเชื้อรายใหม่ต่อวันจำนวนมาก โดยเฉพาะจากกลุ่มแรงงานข้ามชาติในสาธารณรัฐสิงคโปร์ และระลอกที่ 5 คือ ช่วงปลายเดือนกรกฎาคมถึงต้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563 ผู้ติดเชื้อที่เพิ่มสูงขึ้นส่วนมากได้รับเชื้อมาจากการอาศัยอยู่ชุมชนเดียวกับผู้ติดเชื้อในระลอกที่แล้ว ส่งผลให้เกิดการติดเชื้อแบบกลุ่มก้อน โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อประมาณ 300-500 รายต่อวัน ยกเว้นวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2563 ที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่สูงถึง 908 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานข้ามชาติ

นโยบายและมาตรการด้านสาธารณสุขที่สำคัญ คือ การประกาศนโยบายตัดวงจรการระบาด (Circuit Breaker) ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2563 จนถึงวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 และขยายไปจนถึง 1 มิถุนายน พ.ศ. 2563 โดยมีมาตรการด้านนี้ที่สำคัญ คือ การจำกัดการเดินทางออกนอกบ้านได้เพียงครอบครัวละ 1 คน มาตรการการดำเนินการของธุรกิจประเภทต่าง ๆ การดูแลการศึกษา โดยมีขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มจากการทดลองเรียนจากบ้าน ก่อนจะประกาศให้มีการเรียนจากบ้าน โดยที่โรงเรียนจะสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับเด็กที่ขาดแคลนรวมถึงโรงเรียนจะยังเปิดทำการเรียนการสอนอยู่ให้กับเด็กกลุ่มเล็กที่ไม่สามารถเรียนหนังสือที่บ้านได้ เช่น เด็กเล็กที่ผู้ปกครองเป็นบุคลากรทางการแพทย์

ทั้งนี้ ภายหลังจากรัฐบาลประกาศเปิดเมือง วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป คณะกรรมการไทรภาคี คือ กระทรวงแรงงาน สหภาพแรงงานและสหภาพนายจ้าง ได้ประกาศมาตรการสำหรับที่ทำงานภายหลังเปิดเมือง โดยมีสาระสำคัญ คือ ยึดหลัก คงการทำงานที่บ้านให้มากที่สุด ให้เข้าที่ทำงานเมื่อไม่มีทางเลือกเท่านั้น เลี่ยงการจัดงานที่ไม่จำเป็น และมีการจ่ายชดเชยให้แรงงานที่เสียหายจากกระบวนการปรับตัว หากเลี่ยงการมาที่ทำงานไม่ได้ จะต้องคงมาตรการเว้นระยะห่าง เช่น การห้ามใช้พื้นที่ส่วนรวมอย่างหนาแน่น การแบ่งเวลาพัก สวมหน้ากากตลอดเวลา ควบคุมการเข้าออกสถานที่ทำงาน เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล 1 เมตรเสมอ ลดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องมีการสัมผัสร่วมกัน ทำความสะอาดสิ่งของและสถานที่อย่างสม่ำเสมอ ให้ความร่วมมือทั้งกับนายจ้างและลูกจ้าง

นอกจากนี้ รัฐบาลยังบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในการลงโทษบุคคลหรือสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนมาตรการของรัฐบาล ทั้งปรับเงินและสั่งปิดทำการเป็นการชั่วคราว อีกหนึ่งมาตรการที่มีความโดดเด่น คือ การใช้เทคโนโลยีในการติดตามการติดต่อพบปะของผู้คน

(Contract Tracing) ที่ออกแบบระบบให้มีการรายงานการพบปะกันของผู้คน โดยยังคงรักษาสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน อีกทั้งในภายหลังที่พบการแพร่ระบาดในกลุ่มแรงงานต่างชาติ รัฐบาลก็ได้ปรับปรุงข้อกำหนดในการควบคุมการเดินทางของแรงงานข้ามชาติให้เข้มงวดมากขึ้น เพื่อให้สามารถแกะรอยและควบคุมการระบาดได้

ในส่วนของนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม สาธารณรัฐสิงคโปร์ออกมาตรการช่วยเหลือที่หลากหลายไปตามกลุ่มประชากรทั้งการให้เงินช่วยเหลือ การเลื่อนการจ่ายภาษี อีกทั้งยังมีความพยายามในการทำ Travel Bubble ร่วมกับต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติและกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ในขณะที่มาตรการด้านวัคซีน รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้เริ่มฉีดวัคซีนยี่ห้อ Pfizer ให้แก่บุคลากรด้านสาธารณสุขและผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อสูงในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2563 และเริ่มฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนในเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 โดย ณ วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2564 มีผู้ได้รับวัคซีนครบ 2 โดสแล้วกว่า 8.5 แสนราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 ของประชากรประเทศ โดยรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกยี่ห้อวัคซีนที่ต้องการจะฉีดได้ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 2 ยี่ห้อ คือ Pfizer และ Moderna

2) มาตรการทางกฎหมายเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของสาธารณรัฐสิงคโปร์

นอกจากนี้ รัฐบาลกลางของสาธารณรัฐสิงคโปร์มีนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุขในการช่วยเหลือประชากรและภาคธุรกิจในประเทศหลากหลายมาตรการ เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยมีตัวอย่างนโยบายและมาตรการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

นโยบายและมาตรการทางด้านเศรษฐกิจ

1) เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ประกาศยกเว้นค่าเช่าให้กับผู้เช่าของรัฐบาล และทรัพย์สินที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย โดยอัตราการยกเว้น ขึ้นอยู่กับทรัพย์สิน (แผงขายของ ร้านค้า ทรัพย์สินอื่นๆ) และมีระยะเวลายกเว้นระหว่าง ครึ่งเดือนถึง 3 เดือน³⁶

³⁶ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). *หัวข้อข้อมูลนโยบายและมาตรการของสาธารณรัฐสิงคโปร์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.covidpolicywatch.com> และ <https://www.covidpolicywatch.com/singapore/> ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุขสาธารณรัฐสิงคโปร์ <https://www.moh.gov.sg/> Ministry of Finance. (2020). *Stabilisation And Support Package*. (Online). Available: https://www.singaporebudget.gov.sg/budget_2020/budget-measures/stabilisation-and-support-package

2) เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์สนับสนุนเงินกู้ และกระแสเงินสดของเจ้าของที่ดิน โดยเป็นมาตรการทั้งการให้สินเชื่อ การเว้นดอกเบี้ย ซึ่งรูปแบบความช่วยเหลือจะขึ้นกับขนาดของธุรกิจ³⁷

นโยบายและมาตรการทางด้านสาธารณสุข

1) เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์อนุมัติงบประมาณโครงการด้านสาธารณสุขและการเปิดเมือง โดยรัฐบาลสิงคโปร์ประกาศมาตรการด้านการคลังฉบับใหม่มูลค่า 1.1 หมื่นล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (2.59 แสนล้านบาท) เพื่อสนับสนุนโครงการฉีดวัคซีนต้านโรคโควิด-19 และกระตุ้นเศรษฐกิจซึ่งได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยงบประมาณมูลค่า 4.8 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (1.13 แสนล้านบาท) จะถูกนำไปใช้ในโครงการด้านสาธารณสุขและการเปิดเศรษฐกิจอย่างปลอดภัย ซึ่งครอบคลุมถึงการฉีดวัคซีน การติดตามผู้ติดเชื้อ และการสนับสนุนการตรวจหาเชื้อ นอกจากนี้มาตรการด้านการคลังดังกล่าวจะสนับสนุนการขยายโครงการอื่นๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งการสนับสนุนค่าจ้างแรงงาน จัดหาเงินทุนให้กับภาคธุรกิจ และให้การสนับสนุนธุรกิจบางภาคการผลิต เช่น ธุรกิจการบิน และการขนส่งทางบก เป็นต้น³⁸

2) เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ขยายเงื่อนไขอายุสำหรับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยกำหนดให้ผู้ที่มียุระหว่าง 45 ปี จนถึงอายุ 59 ปี สามารถลงทะเบียนเข้ารับการฉีดวัคซีนได้ตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป จากเดิมที่สิงคโปร์ได้เริ่มฉีดวัคซีนให้กับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 60 ปี จนถึงอายุ 69 ปี ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564³⁹

3) เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ประกาศฉีดวัคซีนให้ประชาชนกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา โดยกระทรวงสาธารณสุขร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการฉีดวัคซีนยี่ห้อ Pfizer (สำหรับผู้ที่มียุ 12 ปีขึ้นไป) และ Moderna

³⁷ Monetary Authority of Singapore. (2020). *Additional Loan and Cashflow Support for Landlords and Businesses Affected by COVID-19*. (Online). Available: <https://www.mas.gov.sg/news/mediareleases/2020/additional-loan-and-cashflow-support-for-landlords-and-businesses-affected-by-covid-19>

³⁸ Asia&Pacific. (2021). *Singapore to set aside 8.3 bln USD for COVID-19 Resilience Package in Budget 2021*. (Online). Available: http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-02/16/c_139746696.htm

³⁹ JANICE LIM. (2021). *Covid-19 vaccination extended to those aged 45 to 59: MOH*. (Online). Available: <https://www.todayonline.com/singapore/covid-19-vaccination-extended-those-between-45-and-59-years-old-moh>

(สำหรับผู้ที่มิอายุ 18 ปีขึ้นไป) ให้แก่กลุ่มนักเรียนนักศึกษา 400,000 คน โดยจะเริ่มนัดหมายกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ต้องสอบวัดระดับชั้น (N-, O-, A- Level Exams) ในปีนี้เป็นกลุ่มแรก ซึ่งจะนัดหมายผ่านระบบ SMS ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ จะทำการนัดหมายนักเรียนนักศึกษากลุ่มอื่นๆ ต่อไป⁴⁰

4) เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2564 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับวัคซีนป้องกันโควิด-19 โดยไม่ต้องนัดหมายล่วงหน้า ตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป ชาวสิงคโปร์ ผู้พำนักถาวร และผู้ถือใบอนุญาตพำนักระยะยาวทุกคนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป สามารถเดินทางไปที่ศูนย์ฉีดวัคซีนในชุมชนทั้ง 11 แห่ง เพื่อรับวัคซีน Moderna โดยไม่ต้องนัดหมายล่วงหน้า ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป ชาวสาธารณรัฐสิงคโปร์ ผู้พำนักถาวรในสาธารณรัฐสิงคโปร์ และผู้ถือใบอนุญาตพำนักระยะยาวทุกคนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป ที่ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีนโดสแรก สามารถเดินทางไปที่ศูนย์ฉีดวัคซีนใดก็ได้ จำนวน 26 แห่ง ที่ให้บริการวัคซีน Pfizer-BioNTech โดยไม่ต้องนัดหมายล่วงหน้า⁴¹

5) เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ประกาศยกเลิกการจ่ายค่ารักษาโควิด-19 ให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับวัคซีน ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป และจ่ายให้ผู้ที่ได้รับวัคซีนไม่ครบโดสจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 เพื่อให้คนไปรับวัคซีนโดสที่สอง ทั้งนี้รัฐบาลยังคงจ่ายค่ารักษาให้แก่ผู้ที่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ด้วยความจำเป็น จากปกติที่รัฐบาล จะรับผิดชอบต้นทุนค่ารักษาโควิด-19 ทั้งหมดให้แก่ชาวสาธารณรัฐสิงคโปร์ ผู้อยู่อาศัยถาวร และผู้ถือวีซ่าระยะยาวทุกคน⁴²

นโยบายและมาตรการทางด้านสังคม

1) เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์แจกเงินสนับสนุนค่าครองชีพ ให้ผู้ใหญ่ (อายุ 21 ปีขึ้นไป) ชาวสาธารณรัฐสิงคโปร์ทุกคนจะได้รับเงินสนับสนุนค่า

⁴⁰ Ministry of Education Singapore. (2021). *COVID-19 Vaccination Exercise for Students in Schools and Institutes of Higher Learning*. (Online). Available: <https://www.moe.gov.sg/news/press-releases/20210531-covid-19-vaccination-exercise-for-students-in-schools-and-institutes-of-higher-learning>

⁴¹ Ministry of Health Singapore. (2021). *NO APPOINTMENT NEEDED AT PFIZER-BIONTECH/COMIRNATY VACCINATION CENTRES*. (Online). Available: <https://www.moh.gov.sg/news-highlights/details/no-appointment-needed-at-pfizer-biontech-comirnaty-vaccination-centres>

⁴² Virginia Harrison. (2021). *Singapore to start charging Covid patients who are 'unvaccinated by choice'*. (Online). Available: <https://www.theguardian.com/world/2021/nov/09/singapore-to-start-charging-covid-patients-who-are-unvaccinated-by-choice>

ครองชีพ จำนวน 900 หรือ 600 หรือ 300 ดอลลาร์สิงคโปร์ ขึ้นกับรายได้ของแต่ละคน และพ่อแม่ที่มีลูกอายุไม่เกิน 20 ปีจะได้รับเพิ่มอีก 300 ดอลลาร์สิงคโปร์ (ให้ทั้งพ่อและแม่ คนละ 300 ดอลลาร์สิงคโปร์)⁴³

2) เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2563 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์จัดตั้งกองทุน COVID-Safe Preschools fund สำหรับโรงเรียนอนุบาลเพื่อสนับสนุนการป้องกันโรคโควิดด้วยมาตรการ “COVID-safe ABCs”: เข้าห้องเรียนโดยปลอดภัย (COVID-safe Access) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อปลอดภัย (COVID-safe Behaviours) และห้องเรียนปลอดภัย (COVID-safe Classrooms) โดยโรงเรียนอนุบาลสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ถึง 90% สำหรับจัดตั้งระบบการปกป้องการระบาดของโรค เช่น เครื่องกักตุนอัตโนมัติ ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ และแผ่นกั้นระหว่างโต๊ะเรียน โรงเรียนแบบ AOP/POP จะเบิกได้ถึง 500 ดอลลาร์ สิงคโปร์ ส่วนโรงเรียนปกติจะเบิกได้ถึง 1,000 ดอลลาร์ สิงคโปร์⁴⁴

3) เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์ชดเชยรายได้ โดยการที่รัฐช่วยนายจ้างจ่ายเงินเดือนพนักงานเป็นเวลา 9 เดือน อัตราการชดเชยขึ้นกับชนิดของงาน เช่น ด้านการบิน ท่องเที่ยว ได้ 75% ด้านการบริการอาหาร 50% ด้านอื่นๆ 25% ของรายได้ 4,600 ดอลลาร์ สิงคโปร์แรก (ส่วนที่เหลือนายจ้างยังต้องจ่ายเอง)⁴⁵

3.2 นโยบายและกฎหมายของประเทศไทย

3.2.1 นโยบายการช่วยเหลือประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ย้อนกลับไปในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2563 ขณะนั้น รัฐบาลได้มีนโยบายและมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ ภายใต้แผนงานเพื่อช่วยเหลือเยียวยาและชดเชยให้แก่ประชาชน ตามมาตรา 6 และมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 โดยเมื่อวันที่ 29

⁴³ Ministry of Finance. (2020). *Care And Support Package*. (Online). Available: https://www.singaporebudget.gov.sg/budget_2020/budget-measures/care-and-support-package

⁴⁴ Early Childhood Development Agency. (2020). *COVID-Safe Preschools Fund*. (Online). Available: <https://www.ecda.gov.sg/PressReleases/Pages/Covid-Safe-Preschools-Fund.aspx>

⁴⁵ Ministry of Finance. (2020). *Stabilisation And Support Package*. (Online). Available: https://www.singaporebudget.gov.sg/budget_2020/budget-measures/stabilisation-and-support-package

กันยายน พ.ศ. 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการ “คนละครึ่ง” ระยะที่ 1 ตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการกั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ 22/2563 เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2564 โดยมี สศค. เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยโครงการคนละครึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจจนถึงระดับฐานราก โดยการลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในส่วนของค่าอาหาร เครื่องดื่มและสินค้าทั่วไป อันจะเป็นการเพิ่มอุปสงค์การบริโภคภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะกลุ่มหาบเร่ แผงลอย ให้มีรายได้จากการขายสินค้า ทั้งนี้ สศค. ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบการร้านค้า ที่จะเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง ดังนี้

- 1) เป็นผู้ประกอบการร้านค้าประเภทร้านอาหาร เครื่องดื่ม และร้านค้าทั่วไปที่เป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย
- 2) ไม่เป็นร้านค้าสะดวกซื้อที่มีลักษณะเป็นธุรกิจแฟรนไชส์
- 3) มีโทรศัพท์มือถือที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” เพื่อรองรับการใช้จ่ายของประชาชน
- 4) มีบัญชีธนาคารกรุงไทยเพื่อรองรับเงินร่วมจ่ายจากภาครัฐ โดยรัฐจะโอนเงินเข้าบัญชีของร้านค้าในวันทำการถัดไป

นอกจากนี้ยังได้กำหนดคุณสมบัติของประชาชนที่จะเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง ดังนี้

- (1) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ณ วันที่ลงทะเบียน
- (3) มีบัตรประจำตัวประชาชน
- (4) ไม่เป็นผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (เนื่องจากกลุ่มผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐได้รับสิทธิประโยชน์ผ่านโครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่จะเพิ่มวงเงินค่าซื้อสินค้าบริโภคอุปโภคที่จำเป็นจากร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น จำนวน 500 บาทต่อคนต่อเดือน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563)

- (5) มีโทรศัพท์มือถือที่ติดตั้งแอปพลิเคชัน “เป็ดding”

นอกจากนี้ สศค. ยังได้กำหนดขั้นตอนการลงทะเบียนสำหรับผู้ประกอบการร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง (ระยะที่ 1) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ดังนี้

- 1) กรณีร้านค้าที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง ผ่านเว็บไซต์ www.คนละครึ่ง.com สามารถลงทะเบียนด้วยตนเองในเวลา 06.00-23.00 น. หรือ ลงทะเบียน ณ สาขาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (ธนาคารกรุงไทยฯ) ในวันและเวลาทำการ

2) กรณีร้านค้าที่เข้าร่วมมาตรการ/โครงการเดิมของภาครัฐ เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามโครงการคนละครึ่ง จะได้รับการแจ้งผ่าน SMS เพื่อเชิญชวนการเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง โดยร้านค้ากลุ่มเดิมที่มีคุณสมบัติครบถ้วนไม่ต้องลงทะเบียนตั้งแต่ต้นใหม่ เพียงให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการผ่านแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ได้เลย

นอกจากนี้ กระทรวงการคลัง ยังมีนโยบายให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลงพื้นที่เพื่อรับลงทะเบียนในพื้นที่ชุมชน เช่น ตลาดนัด ตลาดสด ร้านค้าข้างทาง และรายชื่อที่แจ้งความประสงค์ทางเว็บไซต์คนละครึ่งด้วย⁴⁶

ระยะต่อมาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการ “คนละครึ่ง” ระยะที่ 2 ตามที่มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยมี สศค. เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งเป็นโครงการคนละครึ่งที่ต่อเนื่องมาจาก ระยะที่ 1 โดยจะเปิดให้ประชาชนและผู้ประกอบการลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ ได้ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป และจะเริ่มใช้สิทธิในโครงการได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564

ทั้งนี้ “โครงการคนละครึ่ง” ระยะที่ 1 และ 2 ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเป็นชอบข้างต้น มีลักษณะเป็นการร่วมจ่าย (Co-pay) ระหว่างประชาชนที่เข้าร่วมโครงการและรัฐบาล โดยจะสนับสนุนค่าอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าทั่วไป ผู้ได้รับสิทธิตามโครงการเป็นประชาชนสัญชาติไทยที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ไม่เกิน 10 ล้านคน ภาครัฐจะสนับสนุนโดยร่วมจ่ายค่าอาหาร เครื่องดื่มและสินค้าทั่วไป ไม่รวมสลากกินแบ่ง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบและบริการต่าง ๆ ร้อยละ 50 ไม่เกิน 150 บาท ต่อคนต่อวัน หรือไม่เกิน 3,000 บาทต่อคน ผ่าน G-wallet โดยแอปพลิเคชัน “เป่าดัง” ใช้สำหรับประชาชน และแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ใช้สำหรับผู้ประกอบการ/ร้านค้า ทั้งนี้โครงการคนละครึ่งระยะที่ 2 มีกำหนดดำเนินการ มีระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564⁴⁷

⁴⁶ หนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค 1005/17909 ลงวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2563 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ ประชาสัมพันธ์โครงการคนละครึ่ง และแถลงข่าวของกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 105/2563 ลงวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2563

⁴⁷ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 582 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ครั้งที่ 6/2563

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการ “เราชนะ” และเห็นชอบและอนุมัติการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ คนละครึ่งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาใช้จ่ายเงินกู้ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2564 เสนอ โดยมอบหมายให้ สศค. เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ นอกจากนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีคราวดังกล่าวยังมีมติเห็นชอบให้ สศค. มีอำนาจกำหนดคุณสมบัติ แนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการอื่น ๆ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้โครงการ “เราชนะ” ที่คณะรัฐมนตรี ได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติโครงการดังกล่าวข้างต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชน และกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน และผู้ประกอบการรายย่อย ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ วงเงินรวม 210,220 ล้านบาท (สองแสนหนึ่งหมื่นสองร้อยยี่สิบล้านบาท) โดยมีรูปแบบเป็นการสนับสนุนเงินจากภาครัฐเพื่อให้ความช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชนในกลุ่มประชาชนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และประชาชนกลุ่มผู้ลงทะเบียนในโครงการเราชนะในเว็บไซต์ <https://www.เราชนะ.com> และยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน “เป่าตัง” ซึ่งประชาชนผู้ได้รับเงินช่วยเหลือ จะไม่สามารถเบิกจ่ายเป็นเงินสดได้ แต่สามารถใช้ผ่านระบบเพื่อชำระสินค้า เครื่องดื่ม และอาหาร ตลอดจนบริการของผู้ประกอบการหรือร้านค้าต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการ และใช้จ่ายครอบคลุมการใช้ชำระค่าบริการในส่วนของการโดยสารรถจักรยานยนต์สาธารณะ รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI-METER) และรถตู้โดยสารประจำทางที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งบริการต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงสลากกินแบ่งรัฐบาล เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ บุหรี่ หรือยาสูบ ซึ่งการชำระเงินของประชาชนผู้ได้รับสิทธิจะเป็นการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (G-wallet) ผ่านแอปพลิเคชัน “เป่าตัง” และผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ จะรับชำระเงินดังกล่าวผ่านแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ซึ่งในจุดนี้ ส่งผลให้ประชาชนที่ได้รับสิทธิในโครงการเราชนะ จะสามารถใช้จ่ายกับร้านค้าของประชาชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการในโครงการคนละครึ่งได้ เนื่องจาก เป็นการชำระโดยจ่ายผ่านแอปพลิเคชัน “เป่าตัง” สำหรับประชาชนที่ได้รับสิทธิ และรับชำระผ่านแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” สำหรับผู้ประกอบการหรือร้านค้า⁴⁸

ในส่วนของ สศค. ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการเราชนะ ได้ออกหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และความยินยอมสำหรับประชาชนในโครงการเราชนะ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติผู้ได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการเราชนะไว้ด้วยโดย สศค. จะพิจารณาจาก

⁴⁸ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 81 ลงวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2564 เรื่อง ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้เงินกู้ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2564

ความสามารถด้านรายได้ การมีระบบคุ้มครองทางสังคมและความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ได้รับไปแล้วเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งความช่วยเหลือจะครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ เช่น ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หาบเร่ แผงลอย รับจ้าง เกษตรกร เป็นต้น โดยผู้ได้รับสิทธิจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย อายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- 2) ไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม
- 3) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นใดในหน่วยงานของรัฐที่ได้รับค่าตอบแทนจากหน่วยงานของรัฐโดยตรง
- 4) ไม่เป็นผู้รับบำนาญปกติหรือเบี้ยหวัดจากส่วนราชการ
- 5) ไม่เป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินเกิน 300,000 บาท ตามฐานข้อมูลที่มีล่าสุด
- 6) ไม่มีเงินฝากรวมกันทุกบัญชีเกิน 500,000 บาท ตามฐานข้อมูลที่มีล่าสุด

นอกจากนี้ สศค. ยังได้ออกหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และความยินยอมสำหรับผู้ประกอบการในโครงการเราชนะ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบการที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการเราชนะไว้ด้วย โดย สศค. กำหนดคุณสมบัติผู้ได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการเราชนะ ไว้ดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้ประกอบการร้านค้าปลีกค้าปลีก หรือ เป็นผู้ประกอบการประเภทร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง หรือเป็นผู้ประกอบการประเภทบริการสัญชาติไทยที่ไม่ใช่นิติบุคคลหรือเป็นผู้ประกอบการของกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชน หรือเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

2) มีสถานประกอบการเป็นหลักแหล่งและตรวจสอบได้ หรือเป็นผู้ให้บริการประเภทรถที่ตรวจสอบได้ เช่น รถสามล้อถีบ เป็นต้น

3) ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเราชนะ ผ่านเว็บไซต์ www.เราชนะ.com ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564

4) ไม่เป็นผู้ที่ถูกระงับสิทธิหรือถูกเรียกเงินคืนในมาตรการต่าง ๆ ของรัฐ

5) ไม่เป็นผู้ที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขของมาตรการต่าง ๆ ของรัฐ หรือฝ่าฝืนมาตรการใด ๆ ของรัฐเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ทั้งนี้ สำหรับเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการเราชนะสำหรับผู้ประกอบการ สศค. ได้กำหนด ดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้ประกอบการที่ผ่านคุณสมบัติที่ สศค. กำหนด

2) เปิดใช้งาน ผ่านกระบวนการยืนยันตัวตนในแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” และกดยืนยันรับสิทธิตาม โครงการเราชนะ ผ่านแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน”

3) ผู้ประกอบการประเภทบริการต้องผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของธนาคารกรุงไทยฯ แล้วแต่กรณี

4) ผู้ประกอบการประเภทร้านค้าในโครงการคนละครึ่งต้องให้ความยินยอมตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และความยินยอมสำหรับผู้ประกอบการที่เข้าร่วม โครงการเราชนะผ่านแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน”

5) ผู้ประกอบการสามารถรับชำระค่าสินค้าและ/หรือบริการจากผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้มี “เป่าตัง” ผู้ลงทะเบียนและผู้ต้องการความช่วยเหลือ ได้ผ่านแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” หรือเครื่อง EDC

6) ต้องเป็นการรับชำระค่าสินค้าและ/หรือบริการโดยตรงจากประชาชนตามราคาสุทธิ ของสินค้าหรือบริการนั้น ๆ และมีการซื้อขายสินค้าหรือรับบริการกันจริง ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการดำเนินการผ่านคนกลางไม่ว่าด้วยวิธีการใด

7) ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามสาระสำคัญของโครงการเราชนะ รวมถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการ

8) ห้ามผู้ประกอบการปฏิเสธการใช้สิทธิตามโครงการเราชนะ ของลูกค้าเว้นแต่เป็นความผิดของลูกค้าหรือเป็นเหตุสุดวิสัยอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

9) ห้ามผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเราชนะ กระทำการใด ๆ ที่สร้างความเข้าใจผิดต่อมาตรการและหรือโครงการของรัฐ หรือก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการเราชนะหรือมาตรการอื่น ๆ ของรัฐ

10) ในกรณีที่มีการจ่ายเงินตามโครงการ ให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิได้รับอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายเงินคืนให้แก่รัฐภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถึงการจ่ายเงินผิดพลาดดังกล่าว โดยจ่ายเงินคืนผ่านช่องทางที่กระทรวงการคลังกำหนด

11) หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขของโครงการ ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายเงินที่ได้รับจากโครงการเราชนะ คืนให้แก่รัฐภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถึงการกระทำดังกล่าวโดยจ่ายเงินคืนผ่านช่องทางที่กระทรวงการคลังกำหนด

อย่างไรก็ตาม ต่อมาคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 มีมติอนุมัติตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้จ่ายเงินกู้ ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 โดยอนุมัติให้ สศค. ปรับปรุงรายละเอียดโครงการเราชนะ ในส่วนการเปิดรับลงทะเบียนให้แก่กลุ่มผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และกำหนดแนวทางการช่วยเหลือผู้ที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการเราชนะ สำเร็จ แต่ไม่สามารถใช้วงเงินสนับสนุน

ผ่านแอปพลิเคชัน “เป่าตัง” ได้ รวมทั้งเห็นชอบแนวทางพิจารณาผู้ปฏิบัติงานอื่นใดในหน่วยงานของรัฐที่ได้รับค่าตอบแทนจากหน่วยงานของรัฐโดยตรง โดยให้ลูกจ้างตามสัญญาจ้างเหมาบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ (จ้างผ่านบริษัท) ลูกจ้างรายวันของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และอาสาสมัครต่าง ๆ ซึ่งผ่านเกณฑ์การคัดกรองคุณสมบัติของโครงการเราชนะ ที่กำหนดไว้สามารถเข้าร่วมโครงการเราชนะ ได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ พร้อมทั้งมอบหมายให้ สศค. รับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการกั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ไปพิจารณาประกอบการดำเนินโครงการเราชนะตามขั้นตอน และเร่งปรับปรุงสาระสำคัญของโครงการเราชนะ ในระบบ eMENSOCR ให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว⁴⁹

3.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน มีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิ เสรีภาพ อันเป็นหลักประกันในทรัพย์สิน และการประกอบอาชีพของประชาชนไว้หลายมาตรา และครอบคลุมทั้งมิติของเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการคุ้มครองหรือปกป้องจากรัฐ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถแข่งขันทางการค้าและธุรกิจได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งมีบทบัญญัติที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 40⁵⁰ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติรับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลไว้ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ” ส่วนในวรรคสอง บัญญัติถึงหลักการในการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลไว้ว่า “การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกันหรือขจัดการกีดกัน หรือการผูกขาดการคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเท่าที่จำเป็น หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น” และวรรคสามบัญญัติว่า “การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพตามวรรคสอง ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติหรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา”

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา 37 วรรคหนึ่ง ยังบัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลในการครอบครองทรัพย์สินต่าง ๆ ไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

⁴⁹ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุต ที่ นร 0505/ว 104 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

⁵⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 40.

ในส่วนของการจัดให้มีระบบเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชาชน รัฐธรรมนูญ มาตรา 75 กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์ จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพา ตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ⁵¹ โดยรัฐต้อง ไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือ การจัดทำบริการสาธารณะ⁵²

นอกจากนี้ รัฐยังพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำจุน และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบ สหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน⁵³ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุข ของประชาชน ประกอบกัน⁵⁴

อย่างไรก็ตาม หากมีสถานการณ์ที่จำเป็นเร่งด่วน หรือฉุกเฉินอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ก็ จะต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัย สาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ รัฐธรรมนูญ กำหนดให้พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี ทรงมีอำนาจที่ตราพระราชกำหนดให้ ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้⁵⁵ นอกจากนี้ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคง ปลอดภัยหรือเศรษฐกิจของประเทศสมควรที่จะปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างรัฐสภาและ คณะรัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิด อภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ ในกรณีนี้ ประธานรัฐสภาต้องดำเนินการให้มีการประชุม ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง แต่รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้⁵⁶ ทั้งนี้การ ประชุมดังกล่าวให้ประชุมลับ และคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมด้วย⁵⁷

⁵¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 75 วรรคหนึ่ง.

⁵² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 75 วรรคสอง.

⁵³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 75 วรรคสาม.

⁵⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 75 วรรคสี่.

⁵⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 172 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง.

⁵⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 155 วรรคหนึ่ง.

⁵⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 155 วรรคสอง.

2) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดดังกล่าว คือ ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 ตลอดมาจนถึงปี พ.ศ. 2563 การระบาดของโรคโควิด-19 ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นภาวะฉุกเฉินแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลกประกอบกับโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มียารักษาและวัคซีนป้องกัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรคดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อใด นอกจากนี้ การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทั่งต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาใช้จ่ายในการนี้แล้วก็ตาม โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ประมาณหนึ่งล้านล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการงบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันภัยพิบัติสาธารณะจึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดฉบับดังกล่าว

โดยมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว ได้กำหนดเจตนารมณ์สำคัญหรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ คือ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 ให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกินหนึ่งล้านล้านบาทโดยต้องลงนามในสัญญากู้เงินหรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564⁵⁸

⁵⁸ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. มาตรา 3.

ในการนี้ ขอบเขตของพระราชกำหนดดังกล่าว ปรากฏในมาตรา 5 ซึ่งกำหนดว่า เงินกู้ตามพระราชกำหนด ให้นำไปใช้ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคโควิด-19 (2) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกรและผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 (3) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 โดยแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้ในการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามบัญชีท้ายพระราชกำหนด⁵⁹ ซึ่งในส่วน of กระทรวงการคลัง รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 วงเงิน 555,000 ล้านบาท⁶⁰

อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการพิจารณากลับกรองและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ ให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว มาตรา 7 ของพระราชกำหนดฉบับนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการกลับกรองการใช้จ่ายเงินกู้ประกอบด้วย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการ สศค. และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย เป็นเลขานุการ และผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม โดยให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการกลับกรองการใช้จ่ายเงินกู้⁶¹ โดยคณะกรรมการกลับกรองการใช้จ่ายเงินกู้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้⁶²

1) พิจารณากลับกรองแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการ ใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

⁵⁹ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. มาตรา 5.

⁶⁰ บัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563

⁶¹ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. มาตรา 7.

⁶² พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. มาตรา 8.

2) กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดดังกล่าวข้างต้น และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยทุกสามเดือน

3) กำหนดวงเงินสำหรับรายการเงินสำรองจ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ เพื่อจัดเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

4) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามมาตรา 6 วรรคสองและวรรคสาม

5) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

6) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้

7) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563

คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้จ่ายเงินกู้ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 วรรคสาม ประกอบกับมาตรา 8 (6) ของพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ให้เป็นไปอย่างรัดกุม มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

โครงการที่หน่วยงานของรัฐเสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณาถ่วงน้ำหนักโครงการต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้⁶³ คือ (1) เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับแผนงานหรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด (2) เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน โดยเร็วแต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอ (3) เป็นโครงการที่มีความพร้อม สามารถดำเนินการได้ทันทีภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะรัฐมนตรี (4) เป็นโครงการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินงานและก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือสังคมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด (5) ลักษณะอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

โครงการตามแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ซึ่งรับผิดชอบโดยกระทรวงการคลังนั้น ถือเป็นแผนงานหรือโครงการที่ 2⁶⁴ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้ โครงการที่ขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้วงเงินในแผนงานหรือโครงการที่ 2 นั้น หน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดต้องจัดทำรายละเอียดโครงการเสนอต่อกระทรวงการคลัง เพื่อรวบรวมและจัดทำความเห็น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณา และในการจัดทำความเห็นตามดังกล่าว ให้กระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี พิจารณาความสอดคล้องของโครงการตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงการคลังนำเสนอความเห็นพร้อมทั้งรายละเอียดโครงการของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน 10 วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อเสนอจากหน่วยงานของรัฐซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วน ทั้งนี้ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้

⁶³ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. ข้อ 13.

⁶⁴ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. ข้อ 3.

ถือว่ากระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงการคลังเห็นชอบกับโครงการของหน่วยงานของรัฐ และให้หน่วยงานของรัฐเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป⁶⁵

ทั้งนี้ ในการพิจารณาคัดกรองข้อเสนอโครงการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้นั้น คณะกรรมการพิจารณาต้องกำหนดวงเงินโครงการที่เหมาะสมที่จะใช้จ่ายจากเงินกู้ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป กล่าวคือ (1) สำนักงบประมาณจัดสรรเงินกู้ตามวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ (2) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะดำเนินการกู้เงินเพื่อใช้จ่ายสำหรับโครงการ (3) หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดส่งประมาณการการเบิกจ่ายเงินกู้เป็นรายเดือนให้แก่สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเพื่อประกอบการจัดหาเงินกู้⁶⁶ และดำเนินการโครงการนั้นตามที่ได้อนุมัติต่อไป อย่างไรก็ตามในกรณีที่โครงการใดต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบใด ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย⁶⁷

⁶⁵ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. ข้อ 12.

⁶⁶ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. ข้อ 15.

⁶⁷ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563. ข้อ 14.